

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucího práce

Jméno autora: Martina Dostálová

Název práce: Proces separace v rámci mezigeneračního soužití

Vedoucí práce: Gabriela Slaninová

Téma práce: stále aktuální a diskutované odbornou veřejností.

Zaměření práce: práce je zaměřena teoreticko – empiricky. Cílem práce je popsat a analyzovat rodinu, mezigenerační soužití, proces separace a ve výzkumném šetření zjistit reflexi procesu osamostatňování u žen – matek, žijících v jednom domě s rodinnými členy předchozí generace. Autorka dále poukazuje na záměr zjišťovat obousměrnou komunikaci tohoto procesu – stran matek ke svým dcerám a též stran dcer směrem k matkám.

V úvodních kapitolách je představen teoretický background tématu, včetně uvedení do současného stavu poznání. To se podařilo zčásti, např. na s. 15 chybí plynulá návaznost podkapitol mezi sebou, absentují shrnující komentáře. Podkapitola Vybrané pohledy na rodinu sestává z několika parafrází a definic – jeví se tak spíše jako výpisky. Oceňuji snahu využít různých odborných zdrojů, ovšem v zásadních “otázkách” tématu práce se autorka opírá především o zdroje staršího data (např. s. 17, 18, 27) a aktuální pohled tak chybí. Některé pasáže se mohou čtenáři jevit v kontextu cíle práce nadbytečné – možná právě z důvodu chybějícího propojení dílčích témat (s. 16 úvodní “slovo” k podkap. Typy rodiny podle funkčnosti, s. 20 poslední dva odstavce, dále s. 24 popis modelu devíti polí způsobu výchovy). Někde se autorce naopak podařilo být v kontextu cíle práce a ačkoli o druhém odstavci na s. 23 by se dalo diskutovat, model čtyř stylů výchovy je pojat s ohledem na zkoumané téma rodinného působení v rámci separačního procesu. Více pozornosti co do obsahu a akcentu k cíli práce by zasloužila kap. 4 Separace jako významné téma v rodinách. Přesto se autorce nakonec podařilo poukázat na důležité aspekty separačního procesu, které potom více či méně zapracovala do výzkumného šetření.

Empirické šetření: je provedeno za využití kvalitativní výzkumné strategie, autorka zvolila jako metodu sběru dat polostrukturovaný rozhovor a získaná data analyzovala za využití první fáze zakotvené teorie. Dle cíle výzkumného šetření a s oporou o teoretický konstrukt dle Chvály a Trapkové (2017) formulovala výzkumný problém, hlavní a dílčí výzkumné otázky. Provedená analýza zůstala místy na půli cesty, patrně mj. z toho důvodu, že ne vždy získala autorka odpověď na tazatelské položky, což lze u první realizace výzkumu tolerovat. Zároveň nelze studentce upřít úspěšnou snahu držet se výzkumných otázek a formulovat kategorie dle metodologických požadavků. Studentce se také zdařila většina shrnujících komentářů a dílčích závěrů, kterými doplňuje odpovědi na výzkumné otázky a kde se drží cíle sledovat specifika procesu separace v mezigeneračním soužití – viz podkap. 5.4 Shrnutí výsledků

výzkumného šetření. V závěru neopomíná ve stručnosti shrnout svá zjištění do celkem výstižného odstavce, reflektuje limity provedeného šetření a připojuje konstatování, že cíl práce byl splněn.

Využitelnost pro praxi: spíše nižší, závěry se prozatím nejeví zásadně určující.

Rozsah práce: přiměřený.

Práce s odbornými zdroji: povětšinou odpovídá nárokům na bakalářský text, výhradu mám k absenci aktuálních zdrojů u stěžejních témat.

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce: odpovídá požadavkům kladeným na bakalářské práce. V textu nejsou zásadní gramatické nedostatky. Drobnou připomínku mám k směřování ich formy a plurálu, lépe by působilo, pokud by byla vybrána jen jedna z těchto forem.

Míra samostatnosti při zpracování práce: Studentka konzultovala svůj text zj. v posledních dvou měsících před odevzdáním práce, což je hraniční čas na zvládnutí opravdu dobrého závěrečného textu. Výsledná práce tímto nese známky časové tísně. Nutno na druhé straně sdělit, že se diplomantka snažila tento krátký čas maximálně využít a v mezích možností intenzivně pracovala na jejím dokončení.

Cíl práce: zčásti splněn.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

1. Na s. 22 poukazujete na kvantitativní výzkumy, které se zabývají problematikou mezigeneračních vztahů v rodině – tyto ale necitujete – které konkrétní výzkumy jste tedy měla na mysli?
2. Na s. 23 jste komentář k autoritářskému stylu výchovy opatřila úvahou – co Vás k ní vedlo?
3. Na s. 30 v druhém odstavci píšete, že v období, kdy rodiče „prožívají“ syndrom prázdného hnízda, poprvé čelí tomu, že nemají nad svými dětmi moc a kontrolu. Připustíme-li, že o tom takto budeme uvažovat, opravdu je to poprvé, kdy se rodiče setkávají s touto zkušeností ztráty kontroly nad svými dětmi?
4. Bylo něco, co Vás při analýze získaných dat překvapilo? Například nějaký výsledek, který jste nečekala, zajímavá zkušenost atd.?

Navrhované hodnocení:

Datum: 31.7. 2020

.....
Podpis vedoucího práce